

{jcomments on}บทสัมภาษณ์ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

ตลอดระยะเวลากว่า ๖๕ ปี ที่ผ่านมา ทรงคิดค้นวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แนนอนที่สุดประชาชนป้อนความต้องการเข้ามา เราสนองแต่ในขณะที่เราสนองการแก้ไขปัญหาระยะสั้น น้ำ ลม ไฟ อาชีพ และปัญหาสารพัดที่แอบแฝงอยู่ ไม่ใช่โครงการที่รักษาหายหรือให้แล้วก็จบ พระองค์ทรงเป็นองค์ความรู้ ให้แต่ละแห่งที่ไปช่วย เกิดบทเรียนขึ้นมา ให้มีการถ่ายทอดต่อเนื่องกัน ด้วยเหตุนี้แหล่งความรู้มีอยู่มากมายตามโครงการต่างๆซึ่งน่าจะเสียดายที่ทุกคนมองข้ามไป

ก่อนที่จะพระองค์จะพระราชทานแนวพระราชดำริในการพัฒนา จะทรงทำการทดลองก่อน ทรงรวบรวมองค์ความรู้เป็นระบบ แล้วจึงทรงนำมาถ่ายทอด ทรงมีรับสั่งเสมอว่า การที่เราจะแนะนำหรือไปสอนเขาต้องระวังให้มาก เพราะหากพลาดไปแล้ว เราไม่ได้แย้ง แต่เขาจะแย้ง เช่น เราไปแนะนำให้เขาปลูกอะไรสักอย่าง ถ้าได้ผลก็ดีไป แต่ถ้าไม่ได้ผล เขาแย้ง เพราะฉะนั้น เราต้องระวังให้มาก และที่แ่กว่านั้นคือ ต้นไม้ที่เราแนะนำให้เขาปลูก กว่าจะรู้ว่าสำเร็จหรือไม่ ใช้เวลา ๔-๕ ปี เพราะฉะนั้น เรื่องเกษตร ดิน น้ำ ลม ไฟ ต้องระวังอย่างมาก เพราะเมื่อพลาดแล้วฟื้นกลับคืนยาก ไม่เหมือนเรื่องอุตสาหกรรมหรือเรื่องอื่นๆที่สามารถไปกู้เงินมาดำเนินการต่อได้ เรื่องธรรมชาติฟื้นกลับมายากที่สุด

หากย้อนกลับไปดูประชาชนที่เราช่วยอยู่ ที่เขาพัฒนาตัวเองสำเร็จ และประชาชนได้มาเรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้น หรือที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ได้ช่วยเหลือประชาชนเป็นร้อยเป็นพันเป็นหมื่นสรุปรวมไว้ เราทำงานอย่างจริงจัง มีการบริหารจัดการ มีการทดลองหรือห้องทดลอง เริ่มจากในวังเป็นห้องทดลองส่วนพระองค์ และมีเป้าหมายสำคัญคือถ่ายทอดความรู้ ซึ่งก่อนเกษียณอายุราชการ ผมได้รวบรวมทฤษฎีและแนวความคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเชิงวิทยาศาสตร์ไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ จัดทำเป็นหนังสือทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งผมภูมิใจที่สุด เพราะยังสามารถใช้ได้จนถึงทุกวันนี้ เช่น หากพบปัญหาดินอย่างนี้มีคำตอบ มีวิธีการซึ่งล้วนพิสูจน์แล้ว ถ่ายทอดไว้หมดว่า ล้มเหลวหรือสำเร็จอย่างไร

การดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้จะว่าไปแล้ว เริ่มจากหน่วยงานเล็กๆที่สภาพัฒน์มีหน้าที่พัฒนาประเทศนั่นเองซึ่งได้ทำมาก่อนแต่ไม่ได้นำไปพัฒนาต่อยอด ทำตั้งแต่สมัยผมรับผิดชอบเป็นผู้อำนวยการศูนย์ประสานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ โดยมีการนำปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ รวมถึงจัดทำข้อมูลและตัวชี้วัดความยากจนต่างๆ รวบรวมเป็นข้อมูลพื้นฐาน แล้วผมก็นำงานจากสภาพัฒน์มาต่อยอดที่สำนักงาน กปร.